

Nr. akt

Zps 114/47

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 15 września 1947 r. w Lemnie

Sędzia Sędziwy rejonu Sądu Okręgowego w ..... z siedzibą

w ..... Sąd Grodzki w Lemnie, Oddział

w osobie Sędziego *W. Długiewicz*

z udziałem Protokółanta *apl. md. J. Kor...*

w obecności stron

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez przysięgi¹⁾ —

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści art. 107 k.p.k. — oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia odebrał od niego przysięgę na swą siebie i ... k.p.k. po czym —²⁾ świadek zeznał, co następuje:

Imię i nazwisko *Pawła Urbaniaka*

Wiek *37*

Imiona rodziców *Anton i Maria*

Miejsce zamieszkania *Lemno, ul. Fryderykowska 43*

Zajęcie *buchalterka*

Wyznanie *nie kat.*

Karalność *niekarany*

Sposunek do stron *obca*

zeznaje zupełnie zgodnie jak swol. Zuzana Matynowska

*a nadto dodaje:
W obocie w Kawałobroch przebywając od 25 kwietnia 1940 r. do 25 kwietnia 1945 r. Gdy przybyłem do Oboc — Mandel, jwi była Aufseherem w biurze i odmaranta, w niepełnym obywatelstwie w Poznaniu do wpienierek - wianire do Palek. Od 1941 r. odaje w jej od przytlen niepełna pracownik w biurze politycznym s Oboc, gdzie niedługo w jej akte personalne wytylich wpieniark, a nadto akte doświadczeń*

¹⁾ Zob. następny druk należy przekreślić.
²⁾ W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k.p.k.).

precizles wip'niarkom. Perone organizowanie przez
Kocyla i podjeznanus handel transportu w Niem-
czech, przygotowanie kartotek, zamierzonych
na wywaz wip'niarek. Kowalski mi powiaz, ze
zakladali dlugie jady na kuracje do sanatoriow.
Obok polskoj, w ktorym ja pracowalam, staly dwa
miej polski gestapowcow, ktorzy wydawali przy drzwiach
granicznych na klucze. Akta wywiezionych w Niem-
czech wip'niarek, jwi po ich wywiezieniu, przesono-
wano do polskoj Gestapowcow. Pewnego razu, wstalam
dostepowemu, podarowac miobecnosci gestapowcow, i
nawiezynam lezica na biurkach albo wywiezionych
wip'niarek i ich kartoteki. Zauwazylam rozkladajaca
do tych alt, i tam nawiezynam wiadomosci
policzowane do "gestapo" miejsc zamieszkania wip'-
niarek, w ktorych wstalam obow. Ravensbrück, ze
wiadomosci o "mierci naturalnej", w powolu gorkiej
wygladac choroby serca powiezynaj wip'niarki.
Styl wiaz, ze transportach, w Niemczech wywieziono
wip'niarki na "mierci". Znajomiam sobie dokumenty,
ze między innymi wiadomosci o albi Pantow i Radomiu,
ktory wywieziono w marcu 1942, a w czerwcu 1942 nawiedo-
miono miejsce Gestapo w Radomiu, o jej omerci i
powolu choroby serca.

Pewnego gdy podjeznanus rotata "Oberkapfcherin"
w Berlinie i Ravensbrück, narozto wylosujace' egzekucje
na wip'niarkach przez ostrzelanie ich. Ja otrzymuj
wiadomosci od mego brata politycznego Bernharda
Kauka Libanaka

~~~~~

Spis 117/47.

Liść dálny prot. pres. oviadke Sandy Urbauškej z dnia 15.9.1947

285 3)

466

polecauie wyznaczenia allt wipiniamk wy wcharych
 un juer Korscharda ^{numerow} Ja te allta wyznaczenia
 i spisywaciu narwiskie wipiniamk na kartce.
 Alita obrynyom Kozel, a spis wipiniamk odwraciu
 do podymanej Kandel. Ta otatnia ratnyuywa
 wipiniamk wyznaczenia u spire u obou, nie wytyajic
 je do trany i odprawdrata - je do buukera, gduc ne-
 dricij do wicorago apelu. Goderas apelu na
 ocrach wyromachonych na plan oborowy wipiniamk
 wyprawdrano je z buukera jora brauy, pooyu
 jo killeu nastu samutade wylicic byto odry wytrado's.
 Zamarcuie, re killeu wipiniamk wyprawdrano
 pod odry Kandel. Jo killeu tallik wyrekujath
 Apscher'ka" biwa polityczny - Bucha oviadonyta un
 re man wylicic narwiska wyprawdronych re obor
 wipiniamk jallo nieryjnych fur. Wypowiniam sobie
 obecnie kille z tyh obor byty to wamuta Chotowice,
 Bunde Polakowlia, Ralowlia, Innych narwiskie nie wyg
 odre u tej chwile jnyjowuice

p. o. t. z.

Sandy Urbauška

Zalouicrow

Storkowicow

Protokolant

[Signature]
Lidue